Új hazai kutatás mutatja meg, mit és hogyan szeretne tanulni az iskolában az Alfa generáció

Az Alfa generáció tagjainak komoly elképzelései vannak arról, milyen tudást és készségeket szeretnének elsajátítani az iskolában – derült ki a Bilingual Program kutatásából. A közel 500, 11–15 éves diák válaszaira épülő vizsgálat a mesterséges intelligencia korában különösen aktuális kérdésekre is választ keresett. Többek között azt vizsgálta, hogy milyen jelentőséget tulajdonítanak a gyerekek a személyes kommunikáció, a kreativitás, az együttműködés és a problémamegoldás fejlesztésének; valamint, hogy hogyan használják a globális kommunikáció nyelvét, az angolt?

A vizsgálatot a Bilingual Oktatási Program szervezte 2026 szeptemberében és októberében, Budapest és Pest megye több általános iskolájában. A Bilingual Program Magyarország meghatározó angol-magyar kétnyelvű oktatási programja, amely 25 éve működik a hazai közoktatásban. A nem reprezentatív kutatás legfontosabb megállapításai új megvilágításba helyezik a fiatal generáció oktatással kapcsolatos szükségleteit:

Meglepően tudatosan készülnek a jövő elvárásaira a diákok

A kutatás egyik legfontosabb tanulsága, hogy a gyerekek számára kiemelten fontos a mindennapi életben is hasznosítható tudás megszerzése. A diákok 67%-a a legmagasabb értékkel jelölte a kommunikációs készségek fejlesztésének fontosságát, közel 60%-uk pedig nagyon fontosnak tartja a problémamegoldást és annak fejlesztését. A céltudatos tanulás, vagyis annak fontossága, hogy a gyerekek értsék, miért tanulnak valamit, és hogyan tudják a megszerzett tudást a való életben hasznosítani, szintén hangsúlyos elvárásként jelent meg: a tízfokú skálán átlagosan 7,48 pontot kapott. Az eredmények arra utalnak, hogy a fiatalok nem csupán ismereteket szeretnének elsajátítani, hanem olyan készségeket is, amelyek segíthetik őket céljaik elérésében.

“A kutatás alapján úgy tűnik, a gyerekek is érzékelik, hogy a kommunikáció, az együttműködés, a kreativitás és az önálló problémamegoldás különösen felértékelődhet a mesterséges intelligencia korában, amikor az információk egyre könnyebben elérhetők, azok értelmezése és gyakorlati alkalmazása azonban továbbra is fontos emberi képesség marad.” - mutatott rá dr. Guld Ádám generációkutató, a Pécsi Tudományegyetem egyetemi docense, a kutatás konzulense.

Nem elég tudni angolul, meg is kell merni szólalni

Az eredmények szerint a nyelvtudás kiemelten fontos. A válaszadó diákok számára az angoltudás mértékét azonban nem a nyelvtani szabályok ismerete mutatja, hanem az, hogy képesek legyenek a megszerzett tudást valódi élethelyzetekben alkalmazni. A gyerekek 75%-a magasra értékelte az angol nyelv iskolán kívüli használatának fontosságát, 80%-uk pedig nagyon magas értékkel (8, 9 vagy 10 a tízfokú skálán) jelölte, mennyire fontos számára, hogy meg merjen szólalni angolul.

Fontosak a személyes kapcsolatok és az elfogadó légkör

Az eredmények azt mutatják, hogy abban az iskolai légkörben, ahol a tanárok nagyobb személyes figyelmet fordítanak a diákokra, és aktívabban bevonják őket a tanórákba, a gyerekek jellemzően bátrabban szólalnak meg angolul.

A kutatás így arra hívja fel a figyelmet, hogy a tanulásban nemcsak a megszerzett tudás számít, hanem az is, hogy a gyerekek merjenek próbálkozni, kérdezni és megszólalni akkor is, ha még nem tudnak mindent tökéletesen.

A digitális generáció nem akar kizárólag képernyőkön tanulni

A kutatás egy másik érdekes kérdésre is választ keresett: hogyan szeretne tanulni az a generáció, amely már digitális eszközök között nő fel? Bár a diákok negyede a legmagasabb, 10-es értékkel jelölte a digitális eszközök tanulási célú használata iránti igényét, a technológia iránti nyitottság nem jelentette a közös tanulás elutasítását. Éppen ellenkezőleg: a digitális eszközök iránti igény pozitív összefüggést mutatott az osztálytársakkal való együttműködés, az önkifejezés és az önálló projektmunka iránti igényekkel.

“A kutatás alapján tehát a képernyők és a személyes kapcsolatok nem feltétlenül egymás versenytársai az oktatásban. A gyerekek számára a digitális eszközök aktívabb, változatosabb tanulási élmény részei is lehetnek.” - fogalmazott dr. Guld Ádám.

A Bilingual Kétnyelvű Oktatási Program

A Bilingual Kétnyelvű Oktatási Program 25 éve működik, mára 12 hazai óvodában és általános iskolában, illetve egy gimnáziumban, jelenleg 1600 gyermek számára. Oktatási módszere az angolszász szemléletre épül, amelyben az angol anyanyelvű tanárok a nyelv gyakorlati használatára és a diákok aktív részvételére fektetik a hangsúlyt. A párban tanításos modellben egy magyar és egy angol anyanyelvű tanár közösen vezeti a tanórákat, egymásnak adva át a szót. Így az angol nem csupán külön tantárgyként, hanem a mindennapi kommunikáció természetes részeként jelenik meg.

A program egyik kiemelt alappillére a folyamatos oktatásfejlesztés, így a 25. évforduló alkalmából átfogó kutatást indítottak, amelyben saját diákjaik mellett az iskolák hagyományos osztályaiban tanulókat is megkérdezték arról, hogyan szeretnének tanulni, és mit tartanak fontosnak az oktatásban. A Bilingual Program diákjai körében azt is vizsgálták, mennyire valósulnak meg ezek az elvárások a mindennapi tanítás során, és mely területeken van még lehetőség a fejlődésre. Az eredmények alapján a Bilingual Program diákjai kedvezően értékelték többek között az együttműködésre épülő tanulási környezetet, az angol nyelv iskolán kívüli használatát, valamint azt, hogy az oktatás hangsúlyt fektet a problémamegoldó képességeik fejlesztésére. A visszajelzések a további fejlődési irányokra is rámutattak: a tanulók még több lehetőséget szeretnének az önálló véleménynyilvánításra, az egyéni és közös projektmunkára, valamint kommunikációs készségeik erősítésére.

Összefoglalás

A kutatás eredményei arra világítanak rá, hogy a válaszadó diákok számára nemcsak az számít, mit tanulnak, hanem az is, hogyan és mire tudják használni a megszerzett tudást. A mesterséges intelligencia térnyerésével ez a kérdés különösen aktuálissá válik: miközben az információk egyre könnyebben elérhetők, felértékelődik az angol nyelv magabiztos ismerete, hiszen sok tartalom ezen a nyelven jut el a gyerekekhez, és emellett egyre kiemeltebb szerepet kap a problémamegoldás, a kreatív gondolkodás, a kommunikációs magabiztosság és az egymás közötti együttműködés. Az oktatás egyik legfontosabb kihívása így az lehet, hogyan készítse fel a gyerekeket arra, hogy ne csak ismereteket szerezzenek, hanem önállóan gondolkodjanak, kérdezzenek, merjenek hibázni, és a tudásukat a gyakorlatban is alkalmazzák.